

У ХАРКОВІ ВІДБУВСЯ УСТАНОВЧИЙ ФОРУМ АСОЦІАЦІЇ ПРИФРОНТОВИХ МІСТ ТА ГРОМАД.

Миколаївської, Сумської та Чернігівської областей — тих, хто, як і ми, щодня працює під постійною загрозою ворожих обстрілів, повідомив Харківський міський голова Ігор Терехов.

— Це перша зустріч у такому форматі, і вона мала чітку мету — створити дієву платформу для спільних рішень.

Харків — ініціатор створення цієї Асоціації. Ми добре розуміємо, що всі громади, розташовані поруч з лінією бойового зіткнення, стикаються з подібними викликами: безпековими, інфраструктурними, соціальними. Ми маємо спільний досвід і потребуємо спільного представлення — на національному та міжнародному рівнях.

Ми говоримо про особливу ситуацію, бо наші громади живуть зовсім поруч з війною. Через близькість до бойових дій ми існуємо трохи в іншій реальності. Тут усе інакше — і життя людей, і робота бізнесу.

І ця специфіка має бути врахована при формуванні політики, ухваленні рішень та розподілі фінансів. Бо від того залежить стійкість усієї країни.

Питання безпеки, управління в умовах війни, підтримка громадян, відновлення економіки — все це вимагає спільної координації, а не ізольованих зусиль.

За підсумками форуму ми ухвалили резолюцію, яку буде передано Президенту, уряду, міжнародним партнерам і фінансовим інституціям. У ній — конкретні пропозиції: від прямої взаємодії уряду з громадами до нових підходів до відновлення і стабільної ресурсної підтримки!

Ми об'єднуємося, бо разом — сильніші! Разом — здатні впливати. І разом точно здатні досягти більшого!

Головою Асоціації прифронтових міст та громад став Харківський міський голова Ігор Терехов.

Ми запросили керівників з Дніпропетровської, Донецької, Запорізької, Київської, Луганської,

УКРАЇНСЬКІ ПРИФРОНТОВІ МІСТА ТА ГРОМАДИ ОБ'ЄДНАЛИСЯ В АСОЦІАЦІЮ

РОСІЇ НЕ ВИСТАЧАЄ СИЛ ДЛЯ ПРОВЕДЕННЯ МАСОВИХ ОПЕРАЦІЙ НА ФРОНТІ

РОСІЯ ЗАЗНАЛА ВЕЛИКИХ ВТРАТ НА СУМСЬКОМУ НАПРЯМКУ, І ЇЙ НЕ ВИСТАЧАЄ СИЛ ДЛЯ ПРОВЕДЕННЯ МАСОВИХ ОПЕРАЦІЙ НА ФРОНТІ. ПРО ЦЕ ЗАЯВИВ ПРЕЗИДЕНТ УКРАЇНИ ВОЛОДИМИР ЗЕЛЕНСЬКИЙ ПІД ЧАС СПІЛЬНОГО З ПРЕЗИДЕНТКОЮ ЄВРОПЕЙСЬКОГО ПАРЛАМЕНТУ РОБЕРТОЮ МЕЦОЛОЮ СПІЛКУВАННЯ З ЖУРНАЛІСТАМИ.

Глава держави зауважив, що цього-річну наступальну кампанію росія зосередила на чотирьох основних напрямках: Сумському, Новопавлівському, Покровському й Запорізькому.

— Сумська операція провалилась. Вони зазнали великих втрат, передусім особовий склад. На сьогодні вони відмовилися від цього напрямку й перекинули свої засоби та особовий склад на інший напрямок. Я вважаю, що там вони зазнали ще більших втрат. Який інший, ми скажемо впродовж, я думаю, двох найближчих діб, — зазначив Президент.

Володимир Зеленський наголосив, що попри те, що росія має в планах проведення ще двох операцій, вона втратила багато особового складу завдяки вдалим крокам Збройних сил України.

— Я думаю, що на сьогодні в них не буде вистачати сил щодо масових операцій, — додав Глава держави.

Президент також акцентував, що росія намагається ускладнити логістику в Україні та продовжує атакувати цивільну інфраструктуру, зокрема об'єкти енергетики та залізницю. Але Україна у відповідь на ці атаки провела успішні операції проти окупантів.

— Одна операція йшла два місяці. І я думаю, що в них є великий суспільний резонанс через цю операцію. Хтось кудись не доїжджав, хтось кудись не долітав. Це не через те, що вони втрачали життя цивільних людей, до речі. І тут я хочу сказати, що це рівень відповідних кроків із нашого боку: коли в них цивільні люди живі, а непрацююча логістика, — наголосив Глава держави.

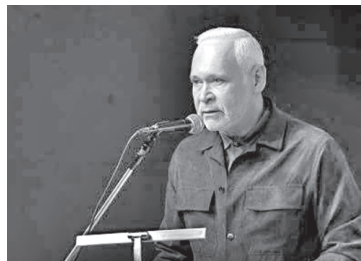
ПРИФРОНТОВІ ТЕРИТОРІЇ — ЦЕ НЕ СПАЛЕНА ЗЕМЛЯ

ПРИФРОНТОВІ УКРАЇНСЬКІ ТЕРИТОРІЇ ПОВИННІ СТАТИ ЛІДЕРАМИ В РЕАЛІЗАЦІЇ ЄВРОПЕЙСЬКОГО КУРСУ, ЗАЯВИВ МІСЬКИЙ ГОЛОВА ІГОР ТЕРЕХОВ ПІД ЧАС ФОРУМУ «СТРАТЕГІЧНІ ВИМІРИ МІСТ-ФОРПОСТІВ».

— Я хочу, щоб усі розуміли: прифронтові території — це не спалена земля. Ми повинні зробити їх новими точками росту. І вони заслуговують на особливе ставлення з боку держави. Це не тільки фінансова підтримка, а й пільгове оподаткування, інвестиційні стимули, спрощені процедури адміністрування. Тут мають діяти пілотні програми розвитку, інноваційні підходи, партнерство з міжнародними організаціями, — наголосив Ігор Терехов.

За його словами, саме прифронтові громади мають стати першими майданчиками для впровадження європейських стандартів життя.

— Буде дуже правильним і символічним, якщо першими на шляху до Європи будуть саме прифронтові території. Україна має показати, що навіть поблизу лінії фронту ми націлені впроваджувати європейські стандарти життя, — зазначив Ігор Терехов.

НОВІ ПРОПОЗИЦІЇ, ЩОБ РФ ПОГОДИЛАСЯ НА ПРИПИНЕННЯ ВОГНЮ

Міжнародна робоча група щодо санкцій проти росії напередодні представила робочий документ № 23 «Нові санкції, щоб змусити росію погодитися на припинення вогню в Україні».

Серед пропозицій — додаткові санкції проти енергетичного та фінансового секторів, конфіскація заморожених російських активів та обмеження доступу росії до західних військових технологій.

Зокрема, акцент на тому, що потрібно остаточно припинити купівлю російських енергоносіїв, а це означає продовження боротьби з тінзовим флотом і нафтовими надприбутками. Також запропоновано запровадити вторинні санкції й тарифи проти країн, які продовжують купувати російську нафту, та поетапне ембарго на порти й енергетичну інфраструктуру росії.

Рекомендації щодо фінансової сфери стосуються обмеження діяльності всіх російських банків, посилення контролю за обігом криптовалют і запровадження персональних санкцій проти посадовців Міністерства фінансів, членів правління Центрального банку та керівників основних державних банків, які підтримують вторгнення росії в Україну.

У сфері військових технологій пропонують посилити контроль за експортом критично важливих товарів та обладнання, розширити список відповідних категорій товарів, запровадити перевірку кінцевого споживача та запобігти обходу обмежень через треті країни.

Оскільки саме у Європі зосереджена більша частина заморожених російських активів, робоча група закликає європейських партнерів спрямувати ці кошти на користь України.

— Цей пакет пропозицій — дорожня карта для Євро-союзу та G7, як реально посилити тиск на росію. Пріоритети очевидні: прискорене припинення закупівель російських енергоносіїв, закриття схем обходу через тінзовий флот і треті країни, жорсткіший контроль фінансових каналів. Ключове — діяти швидко й узгоджено, поки доходи кремля падають. Кожен місяць зволікання означає мільярди доларів для війни проти України, — наголосив співочільник групи Андрій Єрмак.

НАЙГОЛОВНІШЕ — БЕЗПЕКА

ЗА СЛОВАМИ МЕРА ХАРКОВА, ПИТАННЯ БЕЗПЕКИ ОХОПЛЮЄ НЕ ЛИШЕ РОЗМІНУВАННЯ ТЕРИТОРІЙ ТА ЛІКВІДАЦІЮ ІНШИХ НАСЛІДКІВ ВІЙНИ, А Й ПСИХОЛОГІЧНУ РЕАБІЛІТАЦІЮ НАСЕЛЕННЯ, РОЗВИТОК СИСТЕМ ПОПЕРЕДЖЕННЯ НАДЗВИЧАЙНИХ СИТУАЦІЙ, ПІДТРИМКУ РОДИН ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ ТА ЦИВІЛЬНИХ, ЯКІ ПОСТРАЖДАЛИ ВІД ВІЙНИ.

Отже, безпека та захищеність жителів прифронтових регіонів повинні стати основним напрямом державної політики, наголосив Ігор Терехов під час виступу на на форумі «Стратегічні виміри міст-форпостів», який пройшов у Харкові.

— Ми маємо збудувати таку Україну, в якій жодна громада не залишиться без захисту, — підкреслив Ігор Терехов.

Він зазначив, що розбудова захищеної інфраструктури передбачає нові вимоги до будівництва, модернізацію наявних об'єктів, створення багатофункціональних укриттів, медичних закладів та центрів реагування на надзвичайні ситуації.

— Саме на прифронтових територіях потрібно впроваджувати нові стандарти містобудування — з урахуванням воєнного досвіду, захищеності та інклюзивності.

МОЛОДЬ ПОВИННА БАЧИТИ У СВОЇЙ ГРОМАДІ МАЙБУТНЄ

ПОВЕРНЕННЯ УКРАЇНЦІВ ДОДОМУ ПІСЛЯ ВИМУШЕНОЇ ЕВАКУАЦІЇ — ЦЕ ГОЛОВНИЙ ВИКЛИК ДЛЯ КРАЇНИ, АЛЕ ВОДНОЧАС І ВЕЛИКА МОЖЛИВІСТЬ ДЛЯ ЇЇ РОЗВИТКУ.

За словами Харківського міського голови зараз близько 5 млн українців є внутрішньо переміщеними особами, а ще близько 7 млн були змушені виїхати за кордон.

— Ми не лише чекаємо на їх повернення. Ми повинні створити умови і можливості для цього. Потрібно бути готовими до того, що люди будуть висувати більш високі вимоги, прагнути вищих стандартів. Це добре, бо це гарний стимул для розвитку.

Ігор Терехов підкреслив, що для повернення українців, зокрема молоді, необхідно забезпечити доступне та енергоєфективне житло, робочі місця, розвиток підприємництва, сучасну освіту, медицину та безпеку.

— Молодь повинна бачити у своїй громаді майбутнє! — наголосив мер.

НА ВАРТІ І ВДЕНЬ, І ВНОЧІ, У БУДНІ Й СВЯТА

ХАРКІВСЬКИЙ МІСЬКИЙ ГОЛОВА ІГОР ТЕРЕХОВ В ДЕНЬ РЯТІВНИКА ПОДЯКУВАВ СПІВРОБІТНИКАМ ДЕРЖАВНОЇ СЛУЖБИ З НАДЗВИЧАЙНИХ СИТУАЦІЙ ЗА МУЖНІСТЬ, ПРОФЕСІОНАЛІЗМ Й САМОВІДДАНІСТЬ.

Очільник міста відзначив їхню щоденну героїчну службу в надскладних військових умовах:

— Я рідко бачу вас на урочистих заходах. На жаль, найчастіше — під час ворожих обстрілів міста. Ви рятуєте життя, а воно — найвища цінність. За цей час ми пережили багато, і я особисто бачив, як ви виносили на руках дітей, підтримували літніх людей, допомагали кожному, хто цього потребував. Дуже хочу, щоб ви завжди поверталися додому після чергувань живими й неушкодженими. Вірю, що настане справедливий мир. І щиро бажаю вам і вашим родинам міцного здоров'я, щастя, тепла в домівках і захисту згори. Дякую вам за вашу працю, відданість і силу духу!

За особливі заслуги перед містом та зразкове виконання службових обов'язків мер нагородив працівників ДСНС нагрудним знаком «За заслуги перед містом-героєм України Харків» III ступеня, медалями «За оборону міста-героя Харків», а також вручив цінні подарунки — годинники.

Серед тих, хто отримав нагороду, начальник ДПРЧ №11 ДПРЗ №2 Дмитро Керімов. Свій шлях у професії він розпочав у 2011 році. Рятувальником став свідомо, добре розуміючи виклики ризики, з якими доводиться стикатися щодня:

— Ще з дитинства хотів допомагати людям, робити щось добре і корисне для своєї держави, бути їй потрібним. А у рятувальників особлива місія. І хоча вони не мають зброї, проте завжди готові першими прийти на допомогу тим, хто постраждав. Я вважаю, що сьогодні наша професія ще більш вагомим та відповідальним. Ми розуміємо, що їдемо першими на допомогу людям. А по прибутті завжди бачимо великі руйнування і багато поранених. Вони розраховують, що ми зможемо надати їм допомогу, яка врятує їхнє життя.

Відзнаку міського голови отримав і водій однієї з пожежно-рятувальних частин Харкова Михайло Лупаренко. Він працює рятувальником лише шість років. І попри те, що в професії прийшов майже випадково, з першого дня служби зрозумів, що це його покликання на все життя. Михайло —

один із тих рятувальників, які постраждали торік 17 вересня, у день свого професійного свята, від повторного удару російських окупантів КАБом під час ліквідації масштабної пожежі в сосновому борі біля торговельного центру «Караван». Та попри все, у нього і думок не було залишити професію. Будь-якої миті за першим же викликом він поспішає на допомогу:

— Жодного разу я не пошкодував, що обрав таку професію. Намагатимусь продовжувати своє життя і свою кар'єру в ДСНС.

Торішні події 17 вересня згадав і очільник міста:

— Того дня ви йшли прямо зі сцени гасити пожежі, тому що були жажливі обстріли, багато постраждалих. Ось справжній щоденний героїзм — бути на варті і вдень, і вночі, у будні й свята.

ХАРКІВ'ЯНИ БУДУТЬ З ВОДОЮ І ТЕПЛОМ

У НЕМИШЛЯНСЬКОМУ РАЙОНІ ЗАВЕРШУЮТЬ МАСШТАБНІ ПЕРЕКЛАДКИ МАГІСТРАЛЬНИХ МЕРЕЖ. НА ПРОСПЕКТІ ПЕТРА ГРИГОРЕНКА РОБОТИ ВЕДУТЬСЯ ОБАБІЧ ПРОЇЗДЖОЇ ЧАСТИНИ.

З одного боку триває заміна магістралі холодного водопостачання. Пластикову трубу зварюють на поверхні та проштовхують у капсулу старої металевій аварійній артерії. Вона тепер виконуватиме роль оболонки.

Павло Гладков, заступник начальника Немишлянської філії КП «ХТМ»:

— Це дуже проблемна магістраль, на ній кожен два тижні виникали пориви і витіки. Зараз ми її від'єднали від мережі та проводимо санаційні ремонтні роботи. Уже протягнули 130 метрів нової поліетиленової труби, залишилося близько 40 метрів — справ на два дні.

На іншій стороні проспекту демонтують стару тепломагістраль протяжністю 320 метрів і діаметром 600 міліметрів. Поки з траншеї витягують метал, поруч уже зварюють нову мережу. Часу обмаль, тому всі процеси максимально синхронізовані. Цю важливу перемичку для резервування великих джерел теплопостачання почали перекладати ще до війни. Нині міняють останні сотні метрів.

За словами начальника Немишлянської філії об'єднаного підприємства Олега Левченкова, за роки війни вдалося замінити близько 90% проблемних тепломереж ра-

йону. Тепер черга за плановими роботами — не через аварійність, а через вік труб:

— У районі зараз у справному стані 190 км магістральних і внутрішньоквартальних мереж й 16 розподільчих станцій. На трьох станціях встановили бойлери гарячого водопостачання та нові насоси. Крім цього, до нового опалювального сезону підготовлено 684 житлових будинки.

На середину серпня у Немишлянській філії залишалися в активній фазі лише три магістральні перекладки: одна на водогоні та дві тепломагістральні. Серед найпроблемніших — на території нафтобази. 9 лютого 2024 року туди влучив російський безпілотною і наробив великого лиха. Тоді про роботу тепловиків ніхто не знав, а вони рятували теплотраси, залиті розпеченим паливом і розплавленими пластиковими люками. Сьогодні на тому місці добігає кінця повна заміна 700 метрів теплотраси.

ГЕРОЯМ СЛАВА!

У ЛІЦЕЯХ №12 І 53 (ОСНОВ'ЯНСЬКИЙ РАЙОН) ВІДБУЛОСЬ ВІДКРИТТЯ МЕМОРІАЛЬНИХ ДОШОК НА ЧЕШЬ ПОЛЕГЛИХ ЗАХИСНИКІВ ОЛЕКСАНДРА САНЖАРЕВСЬКОГО, СЕРГІЯ ЧУХІЛЯ ТА ВЯЧЕСЛАВА ГРИНЧЕНКА.

У заходах взяли участь голова райадміністрації Ганна Головачанська, рідні героїв, друзі, вчителі, містяни.

Олександр Санжаревський (позивний «Санчос») в 2015–2016 рр. добровольцем брав участь в АТО. З березня 2023 року був мобілізований до 98 механізованого батальйону. Помер у жовтні того ж року внаслідок поранення, отриманого під Бахмутом.

Сергій Чухіль (позивний «Смайлік») був зарахований до військової частини на посаду головного сержанта. У липні 2023 року боєць помер через поранення, отримані в Бахмуті.

Вячеслав Гринченко став на захист Харкова у лавах територіальної оборони з початку повномасштабного вторгнення. Був поранений. Після одужання вступив добровольцем до НГУ. У лютому 2023 року загинув у місті Кременна (Луганська область). Посмертно нагороджений орденом «За мужність» III ступеня.

СТАНЕ КРАЩЕ, НІЖ БУВ

БАГАТОПОВЕРХІВКА, ЩО ЗНАХОДИТЬСЯ У КИЇВСЬКОМУ РАЙОНІ, З ПОЧАТКУ ВІЙНИ ЗАЗНАЛА ЩОНАЙМЕНШЕ СІМ ВОРОЖИХ УДАРІВ. ДО ТОГО Ж ТУТ СТАЛАСЯ ПОЖЕЖА, ПІСЛЯ ЯКОЇ ВІД ОДНОГО З ПІД'ЇЗДІВ МАЙЖЕ НІЧОГО НЕ ЗАЛИШИЛОСЯ.

Руйнування конструктиву були настільки серйозними, що ніхто не знав, чи можна її відбудувати. Проте будівлю скоро повернуть її мешканцям.

Олександр Сергієнко, виконроб будівельної організації:

— Спочатку демонтували всі зруйновані конструкції. Після цього почали відбудовувати внутрішні та зовнішні стіни, перегородки та плити перекриття на шести повер-

хах, замінили пошкоджені вікна в місцях загального користування і в квартирах. Наразі тривають роботи з капітального відновлення покрівлі, утеплення технічного поверху, паралельно фахівці працюють над утепленням й фарбуванням фасаду. У подальшому замінимо пошкоджені інженерні мережі, ліфт, відремонтуюмо вхідні групи та місця загального користування, відновимо скління балконів. Будинок буде мати кращий вигляд, ніж до війни, до того ж він буде енергоефективним.

ПРО ДУШУ НАЦІЇ

НА СЦЕНІ ХАРКІВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО ТЕАТРУ ОПЕРИ ТА БАЛЕТУ ІМ. М. ЛИСЕНКА ВІДБУЛАСЯ ПРЕМ'ЄРА ЦИФРОВОГО ПЕРФОРМАНСУ «КАЗКОВІ СВІТИ УКРАЇНИ».

У центрі історії — брат і сестра, які вирушають у подорож Україною, щоб пробудити військо легендарних лицарів. На їхньому шляху постають п'ятнадцять Хранителів, котрі розповідають казки різних куточків нашої землі: від Карпат до Криму, від Слобожанщини до Поділля. В оповідках оживає народна мудрість і сила національного характеру.

— Ми обрали саме казковий напрям, щоб показати всі ментальні здобутки, які притаманні нашому народу. Казки, я вважаю, душа нації, тому треба розуміти, що не просто наша національна ідентичність, а й духовність мають

бути підтримані, — зауважив генеральний директор — художній керівник театру **Ігор Тулузов**.

Вистава створена у сучасному цифровому форматі. Анімація, світло, акторська гра і симфонічний оркестр перетворюють сцену на простір казки.

У такий спосіб, через новітні технології мистці намагалися передати дітям те, що покоління зберігали століттями.

Жанна Чепела, режисерка-постановниця:

— Ми провели глибоке етнологічне дослідження. Дійсно, глибоко занурилися. Тобто кожний орнамент, який ви

побачите, має сенс, він відповідний саме до тієї ситуації, про яку розповідає. Світло також не випадкове, воно — колір, який є, як фізики кажуть, продовженням звуку. А музика відкриває той емоційний стан, про який йдеться у тій чи іншій історії.

Поява подібної вистави у Харкові є доказом того, що навіть у найважчі часи культура здатна виховувати, єднати й надихати. Знання свого коріння робить сильнішими і дітей, і дорослих.

Лілія Верещака, глядачка:

— Хотілося долучити дитину до мистецтва. Він у Харкові ще у жодному театрі не був. Нас зацікавила вистава. І недарма.

ЗНАЙТИ ОСОБЛИВЕ У ЗВИЧАЙНИХ РЕЧАХ

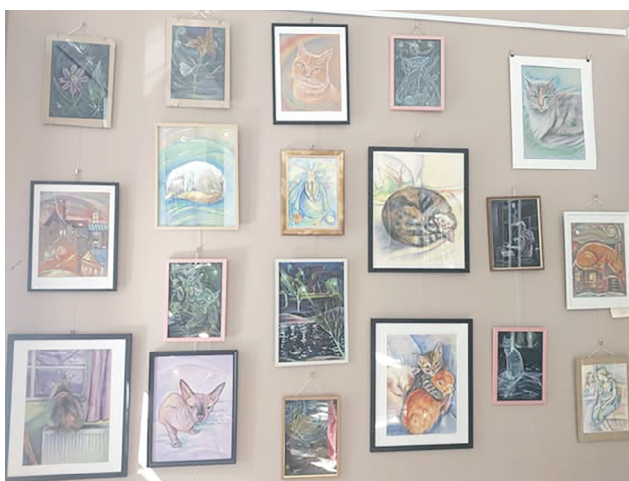
У БІБЛІОТЕЦІ — ФІЛІЇ № 11 ЦБС ХОЛОДНОГІРСЬКОГО РАЙОНУ СТАРТУВАЛА ВИСТАВКА КАРТИН «НАВКОЛО» ХАРКІВСЬКОЇ ХУДОЖНИЦІ ОЛЕНИ ВЕЛИЧКО. ПРО ЦЕ ПОВІДОМИВ ДЕПАРТАМЕНТ КУЛЬТУРИ ХАРКІВСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ.

Пані Олена народилася в Харкові, закінчила театральнo-декораційне відділення Харківського художнього училища, працює декораторкою ХНАТОБу.

— Роботи, що представлені на виставці, створені під час війни, — знайомить з авторкою експозиції провідна бібліотекарка **Олена Коновальчик**. — Художниця малювала людей у метро і на відпочинку, своїх домашніх улюбленців. Зараз пані Олена працює у новому для себе стилі: на чорному фоні малює білим маркером та кольоровими олівцями. Цей стиль припав до душі Олені Величко, і вона планує працювати у ньому надалі. У центрі виставки — малюнок у вигляді маленького принца, який вона створила з дитячої фотографії свого сина. Експозиція викликає теплі емоції, відчуття домашнього затишку та сподівання на те, що все буде добре, харків'яни повернуться до свого звичного життя і домівок.

У ХНАТОБі **Олена Величко** працює майже 30 років: виготовляє декорації до вистав. Роботи народжувалися у вільний час. Герої її картин взяті з реального життя, і частина виставочних робіт присвячена жителям прифронтового міста.

— Люблю підмічати цікавих людей у метро, — ділиться художниця. — Зокрема, пам'ятаю перших пасажирів підземки, на яких я звернула увагу і намалювала аквареллю. Навпроти сиділа сімейна пара — вона їхала з Кінного ринку, жінка тримала в руках квіточку у горщику. Подружжя було втомлене безсонною ніччю, з пережитим болем в очах. Словом — харків'яни. До речі, якось зустріла їх у Саржиному яру, підійшла і розповіла, що я їх намалювала. Надіслала малюнок по Вайберу — жінка дякувала, сказала, що дуже схоже. Також малюю людей, які відпочи-

вають у Саржиному яру. Якщо вийде — наступну виставку хочу зробити про харків'ян.

Окрема серія робіт — зображення кішок, які з'явилися на картинах Олени Величко теж не випадково. Цікаво, що «натурниками» художниці стали її власні пухнастики.

— Ми з чоловіком живемо у приватному будинку, і спочатку в нас був рудий кіт Оскар, — пригадує авторка. — Але за півроку до вторгнення рф до нас прийшла вагітна подруга Оскара — сусідська кішка Буся — і народила у нас

шістьох кошенят. Чотирьох я прилаштувала, а двоє залишилися у нас разом з красунею Бусею, яка, до речі, стала моєю улюбленицею. Тепер з нами живуть чотири кішки. Цікаво, що до війни кошенята здавалися проблемою. Я думала: «Куди я їх подіну? Це ж треба їх роздавати». Але у війну зрозуміла — а що ми без них робили б? Коли у 2022 році було страшно, я заспокоювала себе тим, що з нашим будинком не може статися нічого поганого, тому що в нас є котики.

Виставка «Навколо» триватиме до середини жовтня.

АБИ НА РОБОТУ НЕ ХОДИТИ

ОПИТУВАННЯ RAKUTEN VIBER, У ЯКОМУ ВЗЯЛИ УЧАСТЬ ПОНАД 15 ТИСЯЧ РЕСПОНДЕНТІВ, ЗАСВІДЧИЛО, ЩО 74% УКРАЇНЦІВ ПОЗИТИВНО СТАВЛЯТЬСЯ ДО ФРИЛАНСУ: З НИХ 44% БАЧАТЬ У РОБОТІ НА СЕБЕ СВОБОДУ ТА НЕЗАЛЕЖНІСТЬ, А 30% — ВИЗНАЮТЬ І РИЗИКИ.

Інші відповіді на запитання «Як ви ставитесь до фрилансу та роботи на себе?» розподілилися таким чином:

- Мені байдуже, я так не роблю — 21%;

10 КОПІЙОК — ВСЕ

НАЦІОНАЛЬНИЙ БАНК УКРАЇНИ З 1 ЖОВТНЯ ВИРІШИВ ВИЛУЧИТИ З ГОТІВКОВОГО ОБІГУ МОНЕТИ ЦЬОГО НОМІНАЛУ.

НБУ більше не карбуватиме їх, а банки не повертатимуть в обіг.

Підприємцям рекомендується заокруглювати суми в чеках таким чином, щоб при готівкових розрахунках уникнути потреби у 10 копійках. При безготівкових розрахунках такі заокруглення не потрібні.

Проте після вказаної дати самі монети залишаться законним платіжним засобом, і ними можна буде вільно розплачуватися і далі без жодних обмежень. Громадянам не потрібно спеціально їх здавати чи обмінювати.

За необхідності продавці у магазинах також зможуть видавати ними решту.

Виведення монети з обігу регулятор пояснює зниженням її значення у готівкових операціях: «Якщо на розмінні монети номіналом 50 копійок зберігається сталий попит, зокрема з боку сфери торгівлі, 10 копійок припинили відігравати істотну роль у готівкових розрахунках за товари та послуги».

НЕ ПОЩАСТИЛО

В НІГЕРІЇ ШЕФ-КУХАРКА ГІЛЬДА БАЧІ ТА ЇЇ КОМАНДА НАМАГАЛИСЯ ПРИГОТУВАТИ НАЙБІЛЬШУ У СВІТІ СТРАВУ З РИСУ — ДЖОЛОФ, ЩОБ ПОТРАПИТИ ДО КНИГИ РЕКОРДІВ ГІННЕСА.

Страва готувалася дев'ять годин, але, попри дві спроби, зважити посуд з їжею так і не вдалося: величезний казан об'ємом 23 тисячі літрів зламався під час підймання на крані.

Навколо події зібралися тисячі людей, які хотіли на власні очі побачити встановлення світового рекорду. Тому

- Скоріше негативно, не бачу стабільності — 3%;
- Негативно, вважаю це ненадійним джерелом доходу — 2%.

44% опитаних не мають такого досвіду й не розглядають такий варіант для себе. Водночас чверть користувачів (26%) мають досвід фрилансу, ще 30% — хотіли б спробувати.

Як повідомляє Freelancehunt, у січні 2025 року кількість нових фрилансерів зросла на 60% порівняно з аналогічним періодом минулого року. Від початку повномасштабної війни на сервісі зареєструвалося вже понад 400 тисяч українців.

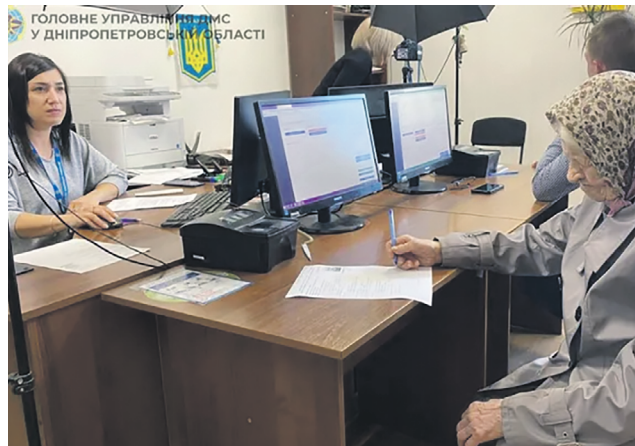
ЯКЩО Є МРІЯ

101-РІЧНА ЖИТЕЛЬКА ПАВЛОГРАДА САМОСТІЙНО ЗВЕРНУЛАСЯ ДО ВІДДІЛУ МІГРАЦІЙНОЇ СЛУЖБИ, ЩОБ ОФОРМИТИ ЗАКОРДОННИЙ ПАСПОРТ.

Жінка 1924 року народження вирішила поїхати до Німеччини, де живуть її родичі, повідомляє Міграційна служба Дніпропетровської області.

Сусіди, які щодня допомагають пенсіонерці у побутових справах, підтримали її бажання. Вони супроводили її до відділення ДМС, аби подати всі документи на оформлення закордонного паспорта. У службі поставилися до ситуації з розумінням — літню жінку прийняли без черги.

Історія українки швидко поширилася у мережі, адже демонструє приклад людяності та небайдужості. Завдяки

турботі сусідів та працівників Міграційної служби старенька жінка здійснить мрію — відвідати рідних у Німеччині.

ОТАКОЇ!

БЛАКИТНІ ОЧІ НАСПРАВДІ НЕ БЛАКИТНІ, ВОНИ НЕ МІСТЯТЬ СИНЬОГО ПІГМЕНТУ, А ЇХНІЙ КОЛІР ВИНИКАЄ ЧЕРЕЗ ОСОБЛИВОСТІ РОЗСІЮВАННЯ СВІТЛА. ЗЕЛЕНІ ОЧІ РІДКІСНІ ЧЕРЕЗ СПЕЦИФІЧНУ ГЕНЕТИЧНУ ОСОБЛИВІСТЬ.

Вчені пояснили, що блакитний відтінок райдужки ока виникає через так званий ефект Тіндаля — той самий феномен, який робить небо та море синіми, хоча насправді вони прозорі.

Докторка Девінія Бівер пояснила, що винен меланін — речовина в організмі, яка відповідає за колір шкіри й волосся: «Карі очі містять велику кількість меланіну, який поглинає світло та надає їм темного відтінку. Блакитні очі містять дуже мало меланіну».

Карі очі також можуть бути більш складними: нерівномірний розподіл меланіну в райдужці створює «мозаїку» кольору, яка може змінюватися залежно від освітлення.

Зелений колір очей є рідкісним через генетичну особ-

ливість, яка знижує рівень меланіну, але не настільки, як у блакитних очах.

Щоб пояснити, чому багато немовлят, особливо європейського походження, народжуються з блакитними чи сірими очима, докторка Бівер додала, що на момент народження рівень меланіну ще низький. Пігмент поступово накопичується протягом перших років життя, і блакитні очі можуть змінитися на зелені або карі.

СПРИЙМАТИ БУКВАЛЬНО?

ВІРУСНА ГОЛОВОЛОМКА, ЯКУ ПРИПИСУЮТЬ ГАРВАРДСЬКОМУ УНІВЕРСИТЕТУ, ЗНОВУ АКТИВНО ПОШИРЮЄТЬСЯ СОЦМЕРЕЖАМИ ТА ЗБИВАЄ З ПАНТЕЛИКУ МІЛЬЙОНИ КОРИСТУВАЧІВ.

Близько 90% людей, які намагалися її розв'язати, не змогли знайти правильну відповідь. Причина криється в неочевидній «грі слів» та неоднозначності самої умови.

Загадка сформульована так: «Якщо є семеро чоловіків із сімома дружинами, і кожен чоловік та кожна дружина мають по семеро дітей, то яка загальна кількість людей?».

Користувачі дійшли різних результатів: від 21 до 448 осіб. Основна проблема полягає в тлумаченні умови. Найпо-

ширеніший варіант розв'язання виходить із припущення, що є лише сім сімейних пар. Тоді розрахунок такий:

7 чоловіків + 7 дружин = 14 дорослих. Кожна пара має по 7 дітей: $7 \times 7 = 49$ дітей. Загальна кількість людей: $14 + 49 = 63$ особи.

Однак, якщо сприймати умову буквально, де «кожен чоловік має по семеро дружин», відповідь буде іншою. Це свідчить про те, що загадка була задумана саме для перевірки уваги до деталей.

Рецепт від Гільди Бачі: 4 тис. кг рису;
500 коробок томатної пасты;
600 кг цибулі;
168 кг козятини.

КОЖЕН ДЕНЬ — ВИКЛИК

МІСЬКИЙ ГОЛОВА
ІГОР ТЕРЕХОВ ВЗЯВ
УЧАСТЬ В УРОЧИСТОМУ
ЗАХОДІ З НАГОДИ
ДНЯ ПРАЦІВНИКІВ
НАФТОВОЇ, ГАЗОВОЇ
ТА НАФТОПЕРЕРОБНОЇ
ПРОМИСЛОВОСТІ.

Під час виступу мер подякував колективу Харківської міської філії ТОВ «Газорозподільні мережі України» за щоденну самовіддану працю, особливо в умовах війни. Він зазначив, що від газовиків залежить тепло та комфорт у домівках харків'ян, а також стабільне функціонування транспорту, підприємств і цілих сфер життєдіяльності міста. А працювати в умовах воєнного стану, під обстрілами — взагалі справжній подвиг:

— Війна, яка випробовує нашу країну, наше місто, довела: ви — справжні герої! Я бачу вас на місці кожного прильоту,

під обстрілами, під час тривоги, у найнебезпечніших умовах. Завдяки вам в оселях харків'ян є газ, тепло і гаряча вода. Так, люди до цього звикли, але мало хто розуміє: якби не ваша щоденна праця, нічого б цього не було. Ви вже довели, що навіть у найважчі моменти можете відновлювати газопроводи і систему після обстрілів, працювати під ударами. Дуже вдячний вам за витримку, професіоналізм та відданість своїй справі. Бажаю всім миру, усмішок і гарного настрою!

У ЦНАПах ХАРКОВА З'ЯВИЛАСЯ НОВА МОЖЛИВІСТЬ ДЛЯ ПІДПРИЄМЦІВ

ВІДТЕПЕР У НАШИХ ЦЕНТРАХ ПРАЦЮЮТЬ КОНСУЛЬТАНТИ KHARKIV BUSINESS HUB. ТУТ КОЖЕН, ХТО ПЛАНУЄ ВІДКРИТИ ВЛАСНУ СПРАВУ АБО ВЖЕ ВЕДЕ БІЗНЕС, МОЖЕ ОТРИМАТИ ВІДПОВІДІ НА ВАЖЛИВІ ЗАПИТАННЯ: ВІД РЕЄСТРАЦІЇ ТА ПОДАТКІВ ДО ПОШУКУ ФІНАНСУВАННЯ ЧИ ВІДНОВЛЕННЯ ДІЯЛЬНОСТІ.

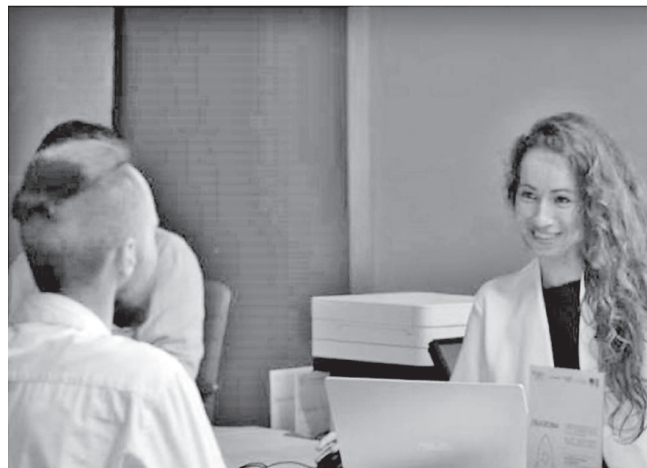
Консультації доступні:

Центральний ЦНАП (Гімназійна набережна, 26)
Регіональний ЦНАП (пр. Тракторобудівників, 144)
Слобідський ЦНАП (вул. Георгія Тарасенка, 42)
Основ'янський ЦНАП (вул. Богдана Хмельницького, 11)
Шевченківський ЦНАП (пр. Науки, 17А)
БТІ (пл. Павлівська, 4)

Якщо ж ваше запитання потребує глибшої експертизи — консультант передасть його профільним фахівцям Kharkiv Business Hub.

Записатися можна через електронну чергу ЦНАПу або звернувшись до рецепції.

Ми поруч, щоб підтримати ваш бізнес і допомогти в його розвитку.

ДО ЗИМИ НА 100% ГОТОВІ

ЩОБ ЖИТЕЛІ МІСТА БЕЗ ПРОБЛЕМ
УВІЙШЛИ В ОПАЛЮВАЛЬНИЙ СЕЗОН,
ЩОРОКУ ВСІ БАГАТОПОВЕРХІВКИ
РЕТЕЛЬНО ПЕРЕВІРЯЮТЬСЯ ПРОФІЛЬНИМИ
КОМУНАЛЬНИМИ ПІДПРИЄМСТВАМИ.

До осінньо-зимового періоду в Салтівському районі треба було підготувати 917 багатоквартирних будинків. Зараз усі 100% будинків готові зустріти зиму, повідомив начальник дільниці № 30 КП «Житлокомсервіс» **Михайло Масич**:

— Згідно з графіком, ми разом з працівниками «Водоканалу», «Харківських теплових мереж», «Харківміськліфта» виїжджаємо за адресами і перевіряємо стан мереж у домах, трубопроводів тощо. Якщо виявляємо аварійність, робимо зауваження, тоді фахівці стають до ремонтів.

Олександр Немикін, слюсар 5-го розряду КП «ХТМ»:

— Перевіряємо, наприклад, стан кранових шарів, щоб була можливість у разі аварії їх закрити.

Ярослав Куций, майстер КП «Харківводоканал»:

— Ми обстежуємо стан внутрішньобудинкових систем, до яких належать трубопровід холодного водопостачання, лежачи, стояки, трубопроводи водовідведення, випуски з дому.

Загалом у Харкові з 7762 будинків вже підготовлено 7754.

ЩОБ УНИКНУТИ НЕБЕЗПЕКИ

17 ВЕРЕСНЯ, У ДЕНЬ РЯТУВАЛЬНИКА, В ОДНІЙ ІЗ ПІДЗЕМНИХ ШКІЛ МІСТА ДЛЯ ДІТЕЙ ВІДБУЛОСЯ ЗАНЯТТЯ-ТРЕНІНГ ІЗ ПОВЕДІНКИ У НАДЗВИЧАЙНИХ СИТУАЦІЯХ.

Захід організував Департамент у справах сім'ї, молоді та спорту ХМР спільно з Центром практики безпеки «ТехноПарк» та фахівцями Міжрегіонального центру гуманітарного розмінування та швидкого реагування Державної служби України з надзвичайних ситуацій. Метою стало навчання дітей правилам особистої безпеки та поведінки у надзвичайних ситуаціях.

Олександр Власенко, директор департаменту:

— Вирішили відзначити професійне свято тренінгом із безпеки, щоб діти безпосередньо від рятувальників дізналися, як діяти при пожежі, при обстрілі, що таке перша медична допомога. Малечка сьогодні постійно знаходиться в небезпеці, тому мають знати, що може на них чатувати та бути в змозі дати собі раду.

Школярі дізналися, як правильно користуватися бомбосховищем, що необхідно мати у «валізі безпеки», які дії варто виконувати під час пожежі, як поводитися при виявленні підозрілих чи вибухонебезпечних предметів.

Вони також спробували накладати турнікети, допомагаючи одне одному, а ще із захопленням приміряли спеціальний одяг рятувальних підрозділів ДСНС.

Антон Рудой, інструктор відділення навчання з мінної безпеки:

— Наразі це дуже необхідні знання. Кожна людина має знати, що таке турнікет, як його накладати, який вигляд може мати вибухонебезпечний предмет тощо. Такі навички потрібні кожному.

Наприкінці заняття усі учні отримали листівки від ЮНІСЕФ, де за допомогою загадок та розмальовок прописані інструкції щодо дотримання правил безпеки з вибухонебезпечними предметами.

Ніка Хазіахметова:

— Дізналася, що не треба чіпати невідомі мені предмети, як от чужі м'які іграшки, стрічки якісь, балончики, термоси, тому що там може бути міна або бомба.

Софія Пономаренко:

— Навчилася накладати турнікет. Дізналася, що в термосах також бувають міни і що треба відходити на триста кроків, якщо побачив щось вибухонебезпечне. Також приміряла форму. Мені сподобалося.

Такі тренінги допомагають школярам краще зрозуміти, як діяти в екстремальних умовах, зберегти власне життя та допомогти іншим, особливо сьогодні, коли небезпека поруч щодня.

ОСОБЛИВА КОРИСТЬ ОСІННІХ ВІТАМІНІВ

ПРИЛАВКИ НА ПРОДУКТОВИХ РИНКАХ У ВЕРЕСНІ ГНУТЬСЯ ПІД ВАЖКІСТЮ РІЗНОМАНІТНИХ ВІТЧИЗНЯНИХ ОВОЧІВ, ФРУКТІВ, ЯГІД. АЛЕ ЦЕ ВЕРЕСЕНЬ — ДАЛІ ЇХ КІЛЬКІСТЬ ЗМЕНШУВАТИМЕТЬСЯ. ВТІМ, БЕЗ ВІТАМІНІВ НЕ ЗАЛИШИМОСЯ ПРОТЯГОМ ВСІЄЇ ОСЕНІ. НА ЯКІ ФРУКТИ І ЯГОДИ ЧЕКАЄМО У ВЕРЕСНІ, ЖОВТНІ ТА ЛИСТОПАДІ — У НАШІЙ ДОБІРЦІ.

► ВЕРЕСЕНЬ

Початок осені — свято для садівників. У вересні достигає урожай найбільш популярних українських фруктів.

Королем вересневого кошика є яблуко. У садах різних регіонів України достигають сорти Слава переможцям, Антонівка, Ліголь, Айдаред. Плоди різні за смаком — від кислуватих до солодких. І корисні: покращують травлення, допомагають у роботі кишківника та при анемії, знижують «поганий» холестерин. Цього року аграрії жаліються на поганий врожай яблук через весняні заморозки. Тож і цінники на них зашкалюють, хоча у вересні ще можна купити за прийнятними цінами.

Груші, напроти, виродили. У вересні — це сорти Лісова красуня, Конференція, Таврійська, Янтарна, Дюшес. Солодкі та ароматні, ще й джерело клітковини, корисної для травлення. І низькокалорійні, всього 40–50 калорій в 100 грамах (калорійність залежить від сорту). Груша солодка, але в ній мало цукру порівняно з багатьма іншими фруктами.

А ще груші допомагають знизити рівень холестерину, корисні для серця, виводять токсини із організму, мають заспокійливий вплив на нервову систему, містять багато фолієвої кислоти. Найкраще їсти ці плоди свіжими, бо вони зберігають максимум користі.

Ще один вересневий плід — виноград. Найбільш смачні сорти достигають у південних регіонах (в Одеській, Миколаївській, Херсонській областях) і на Закарпатті.

Існує безліч сортів винограду. Вони поділяються на столові (для споживання свіжими) та технічні (для вина і со-

ків). В Україні найбільш відомі та популярні Аркадія, Ізабелла, Молдова і група безкісточкового Кишмишу.

Соковиті, солодкі, смачні ягоди містять чимало вітамінів та мінералів. А ще антиоксидантів, серед яких особливе місце посідає ресвератрол. Це речовина, яка уповільнює старіння й захищає серце. Крім цього, ласуючи виноградом, можна підтримати здоров'я серцево-судинної системи, покращити пам'ять і роботу мозку, підвищити імунітет.

Цьогорічний врожай винограду обіцяє бути середнім, тому що на Закарпатті і у південних областях України дощуляла спека. Зате якість і солодкість грон будуть високими.

Вже достигають у садах і сливи. Сливові дерева ростуть у всіх куточках України. Найбільш популярний сорт Угорка. З таких слив роблять чорнослив та знаменитий леквар. Також вирощують сорти Ренклод, Віжен, Президент.

Плоди малокалорійні (приблизно 30 калорій в одній сливі), але містять чимало цукру (до 7 грамів). Для тих, хто хоче схуднути, їсти сливи краще до 16-ї години. До того ж слива має хороший очищувальний ефект, тому її пропонують використовувати у розвантажувальних від основного харчування днях.

► ЖОВТЕНЬ

Почнемо з «яблука розбрату». Так у давнину називали айву. Терпка, золотиста, ароматна, росте переважно на Поділлі, Закарпатті і в південних областях. Серед сортів найпопулярніші Каунська, Чемпіон.

Айва багата на вітамін С, залізо, органічні кислоти. Але її рідко їдять сирого, надто вже тверда і терпка. Хоча є любителі додавати шматочки сирого айви до чаю замість лимона. З плодів можна приготувати варення, мармелад, компоти, цукати, соуси. Також ці фрукти запікають. Після термічної обробки майже всі вітаміни та мікроелементи в айві зберігаються, а вона стає м'якою і солодкою.

Волоські горіхи — ще один скарб жовтня. Горіхові сади можна зустріти всюди. Цей плід вважається їжею для

мозку, містить омега-6 і омега-3 кислоти. А ще волоські горіхи багаті на антиоксиданти, які вповільнюють старіння організму, допомагають боротися з багатьма хворобами. Жменя волоських горіхів щодня стимулює роботу кишківника, серця, імунітету. Цікавий факт: горіхи зменшують ризик ожиріння, хоча ядра калорійні — 675 калорій у 100 грамах. Та дослідження показали, що волоські горіхи регулюють апетит, швидко насичують, тому людина не переїдає.

Урожай горіхів у 2025 році очікують дещо нижчий, ніж торік, через ті ж весняні заморозки.

У жовтні час збирати врожай обліпіхи. Найбільше її плантацій на півночі та в центрі України. Обліпіха містить рекордну кількість вітаміну С, в одній маленькій ягідці його у 200 разів більше, ніж в яблуках. А ще містить амінокислоти та мінерали. Обліпіха підвищує стійкість організму до інфекційних хвороб, покращує імунітет, запобігає передчасному старінню.

Також у жовтні ще можна зібрати пізні сорти яблук і груш, які добре зберігаються всю зиму.

► ЛИСТОПАД

Останній місяць осені теж має своїх фаворитів. І першою у цьому списку є журавлина. Ягода холодних боліт і торфовищ росте здебільшого на Поліссі. Збирати її починають у другій половині осені, але найбільш смачною вважається листопадова ягода, та, яка вже пережила на куші перші заморозки.

Журавлина багата на вітаміни С, А та корисні кислоти, що зміцнюють імунітет у сезон застуд. Але й це ще не все. Журавлина покращує роботу підшлункової залози, позитивно впливає на обмін речовин, корисна при діабеті. Антиоксиданти цієї ягоди «воюють» з вільними радикалами та токсинами, підвищують опірність організму до старіння. Деякі вчені обережно кажуть і про те, що вживання журавлини є своєрідною профілактикою серцево-судинних та онкозахворювань.

А ще в листопаді збирають врожай яблук. Зимові сорти Ренет Симиренка, Джонатан, Флоріна, зібрані в останній місяць осені, можуть до весни зберігати свіжість і смак.

Гороскоп на 20 вересня

Овен (21 березня — 20 квітня)

На роботі можуть виникнути непередбачені завдання, але ваші зосередженість і організованість допоможуть вирішити все якнайкраще. Можливі несподівані надходження грошей, але не поспішайте їх витратити.

Телець (21 квітня — 21 травня)

В особистому житті можливі приємні сюрпризи або несподівані зустрічі. Постарайтеся уникати критики на адресу партнера, осуд може призвести до напруги. Вечір пропонує ідеальні умови для планування майбутнього.

Близнюки (22 травня — 21 червня)

Сьогодні особливо важливо слухати свій внутрішній голос і не ігнорувати інтуїтивні підказки. Ваше здоров'я перебуває під захистом зірок, але приділіть увагу відпочинку і релаксації. Залишайтеся відкритими до змін. У фінансових питаннях краще утриматися від великих витрат.

Рак (22 червня — 22 липня)

Ви відчуєте потребу в самовираженні, і устремління може виявитися через творчість або значущі розмови з важливими людьми. Сьогодні важливо зосередитися на своїх цілях і не відволікатися на дрібниці. Фінансові питання можуть трохи занепокоїти.

Лев (23 липня — 22 серпня)

У стосунках будуть панувати пристрасть і взаєморозуміння. Зробіть суботу особливою для своїх близьких, приділяючи їм більше часу і уваги. Здоров'я перебуває на підйомі, день також сприятиме самореалізації. Ваші оптимізм і рішучість приведуть до успіху, варто лише діяти.

Діва (23 серпня — 23 вересня)

Робочі зустрічі та наради принесуть позитивні зрушення, особливо якщо ви матимете змогу проявити ініціативу. У стосунках з близькими необхідно виявити більше терпіння і уваги до їхніх почуттів. Зірки сприяють вашому прагненню до порядку і реалістичних цілей.

Терези (24 вересня — 23 жовтня)

Природний шарм і дипломатичні навички допоможуть вирішити будь-які конфлікти. У фінансовій сфері варто уникати ризикованих вкладень. Ваша емоційна рівновага — ключ до успіху. Не забувайте про фізичну активність.

Скорпіон (24 жовтня — 22 листопада)

Ваш авантюрний дух буде на висоті, що сприятиме досягненню нових вершин у бізнесі та особистому житті. Ідеї можуть стати основою для успішного проєкту. Варто замислитися над розвитком навичок або навіть розглянути можливість підвищення кваліфікації. Вдалий час для розмов на душевні теми і планування спільного майбутнього.

Стрілець (23 листопада — 21 грудня)

Сприятливий час для початку нових проєктів або зміни робочого напрямку. Використовуйте день для саморозвитку, записуйте свої ідеї, вони скоро стануть у пригоді.

Козоріг (22 грудня — 20 січня)

На роботі ви зможете досягти значних успіхів, особливо якщо зосередитися на важливих завданнях. В особистому житті також сприятливий період: приділіть увагу партнеру і близьким людям. Фізична активність буде корисна.

Водолій (21 січня — 18 лютого)

Можливі несподівані пропозиції, які варто прийняти. Сімейні стосунки також зміцняться, якщо виділити час для спільних занять. В особистому житті можливі приємні зміни — добрий день для романтичних зустрічей або поїздки із партнером. Вечір проведіть у спокійній атмосфері.

Риби (19 лютого — 20 березня)

В особистому житті будуть панувати розуміння і гармонія — приділіть увагу партнеру і родині, їхня підтримка буде важливою. Відчуєте особливий зв'язок з близькими, що гарно вплине на ваш емоційний стан.

ЯКИМ ОВОЧАМ НЕ ПОДОБАЄТЬСЯ РОСТИ ПІСЛЯ КАРТОПЛІ?

ОСІНЬ — ЧАС НЕ ТІЛЬКИ ПІДСУМКІВ ДАЧНОГО СЕЗОНУ, А Й МРІЙ ТА ПЛАНІВ. І ДІЙСНО, ДЛЯ ГОРОДНИКІВ ДУЖЕ ВАЖЛИВО РОЗПЛАНУВАТИ, ЩО Й КУДИ САДИТИ У НАСТУПНОМУ РОЦІ. ДОСВІДЧЕНІ ГОРОДНИКИ ПОПЕРЕДЖАЮТЬ: ЯКЩО ПОСТІЙНО РОЗПОДІЛЯТИ ОДНАКОВІ КУЛЬТУРИ НА ТИХ САМИХ ДІЛЯНКАХ, НОРМАЛЬНОГО УРОЖАЮ ГОДІ Й ЧЕКАТИ.

Щоб урожай був багатим і здоровим, важливо знати секрети черговості висаджування овочевих культур. «Інфосіті» зібрала поради на прикладі картоплі — одного з найпопулярніших овочів, який активно купують і садять українці.

▶ ЯКЩО ОВОЧ ЗАСИДІВСЯ НА ОДНОМУ МІСЦІ

Чому не варто садити представників одного виду рослин на одному місці кілька років поспіль?

— Накопичуються шкідники, небезпечні саме для цього виду рослин. Зокрема, якщо з року в рік висаджувати картоплю в одному й тому ж місці, колорадські жуки не мігрують і після зимової сплячки залюбки атакують рослину. У ґрунті зосереджуються й інші шанувальники картопельки — збудники фітофторозу, личинки картопляної молі. З такою кількістю недругів шанси вижити у овочів різко скорочуються.

— Кожній рослині потрібний свій набір корисних речовин, тож земля виснажується, бо овоч буде їх постійно забирати.

— На користь правильного часу посіву рослин говорить і той факт, що вони не тільки споживають, але й насичують ґрунт мікроелементами. Правильна черговість посіву допоможе покращити його структуру та склад. Наприклад, завдяки бобовим ґрунт стає більш пухким, наповнюється мінералами. Диня та гречка вносять до складу кальцій, кропива — залізо. Враховуючи такі нюанси та знаючи потребу певних видів культур, можна грамотно спланувати і передбачити врожайність.

▶ ДЕ Ж ТЕПЕР САДЖАТИ КАРТОПЛЮ?

Городники зі стажем розраховували: щоб ґрунт відновився і відпочив, необхідно не менше двох років. Після посадки деяких рослин — моркви, огірків — має пройти щонайменше 4 роки, а от після капусти — на-

віть близько 7 років. І це — мінімум, стверджують фахівці. Термін відновлення можна тільки збільшувати, але не скорочувати.

Картоплю можна вирощувати на тому ж місці лише два роки поспіль. Потім їй шукають нове місце.

Знавці стверджують: хорошу врожайність картопля показує, якщо посадити її після капусти. А ще її можна посадити там, де в минулому році росли кабачки, огірки, зелень, шпинат. Класними попередниками картоплі вважаються бобові, адже вони удобрюють ґрунт.

▶ ЩО НЕ ТРЕБА САДИТИ ПІСЛЯ КАРТОПЛІ

Не радять вирощувати капусту. Після картоплі ґрунт для неї буде недостатньо поживним, тож можна отримати плачевний урожай.

Дуже невдалою буде ідея «прописати» на колишніх картопляних ділянках полуницю, бо ягоди з'їдять капустянки і дротяники.

Картопля належить до родини пасльонових, тож не можна вирощувати після неї її сородичів: помідори, солодкий і гострий перець, баклажани. Належність до одного сімейства означає, що вони вразливі для однакових шкідників і хвороб, які запросто можуть атакувати рослини, посаджені у новий сезон.

▶ ЩО МОЖНА САДИТИ ПІСЛЯ КАРТОПЛІ?

Пам'ятаємо, що картопляні кущі пригнічують ріст бур'янів, але при цьому витягують з ґрунту багато азоту і фосфору. Втім, деякі культури відмінно відчують себе на ділянці, де росла картопля:

- ◆ Бобові культури удобрюють ґрунт тими мікроелементами, які подобалися картоплі. Тому на картопляних грядках можна посадити горох, квасолу.
- ◆ Після картоплі порадуєть врожаєм кабачки, патисони і гарбуз, цибуля і часник.
- ◆ Хорошим наступником картоплі буде буряк, бо в них різні їхні захворювання.
- ◆ Добре ростуть після картоплі редис, хрін і ріпа.